

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 15Co/150/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1423207204
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Mészárosová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2024:1423207204.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Mészárosovej a členov senátu JUDr. Silvie Walterovej a Mgr. Zity Leimbergerovej v právnej veci žalobcov: X. L. M. H. K. I. S. Y. Y. Z. F. H. K. , I. X. X.X.XXXX, G. Z. Z., Č. Č.. XXXX/X, X. F. M. H. K. I. S. Y. Y. Z. F. H. K. T. O. Á. , I. X. XX.XX.XXXX, G. Z. Z., Č. Č.. XXXX/X, obaja zastúpení Lacko & Partners s.r.o., IČO : 55 028 845, Bratislava, Miletičova č. 46, za ktorú koná JUDr. Erik Lacko, proti žalovanému: RETAIL PROJEKT BOX s.r.o., IČO: 51 868 971, Bratislava, Šancová č. 48, o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, na odvolanie žalobcov proti uzneseniu Mestského súdu Bratislava IV zo dňa 22. novembra 2023, č. k. 49 C 46/2023-92, takto

rozhodol:

- I. Uznesenie Mestského súdu Bratislava IV zo dňa 22. novembra 2023, č. k. 49 C 46/2023-92, p o t v r d z u j e .
- II. Žalovanému n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1.1. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 22.11.2023, č. k. 49 C 46/2023-92, zamietol návrh žalobcov na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia. Rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 343 ods. 1, ods. 2, ods. 3, § 344, § 324 ods. 1, § 326 ods. 1, ods. 2, § 328 ods. 1, ods. 2, § 329 ods. 1, ods. 2 Civilného sporového poriadku (zákon č. 160/2015 Z. z. účinný od 1.7.2016, ďalej len C.s.p.). Pokiaľ ide o vecné odôvodnenie uviedol, že žalobcovia sa návrhom domáhali, aby súd nariadil zabezpečovacie opatrenie, ktorým by zriadil záložné právo v ich prospech k obchodnému podielu žalovaného v spoločnosti HOTEL KRYM s.r.o., so sídlom Bratislava, Šafárikovo námestie č. 7, IČO: 35 955 694, v sume vo výške 6.638,783776 €, predstavujúcej 100 % základného imania predmetnej spoločnosti, a to za účelom zabezpečenia (i) pohľadávky žalobcov voči žalovanému, judikovanej rozsudkom Okresného súdu Bratislava II č. k. 52 C 46/2020-629, zo dňa 26.1.2023, ďalej (ii) ich pohľadávky voči žalovanému na náhradu trov konania judikovanej uznesením Okresného súdu Bratislava III č. k. 11 C 23/2023-90, zo dňa 17.4.2023, (iii) ich pohľadávky voči žalovanému judikovanej rozsudkom Mestského súdu Bratislava IV č. k. B2-50 C 18/2023-91, zo dňa 16.8.2023, (iv) ich pohľadávky voči žalovanému na náhradu trov konania vedeného Mestským súdom Bratislava IV pod sp. zn. 19 C 41/2023, ak súd žalobcom prizná v predmetnom konaní nárok na náhradu trov konania voči žalovanému, ako aj za účelom zabezpečenia (v) ich pohľadávky voči žalovanému na zaplatenie náhrady trov konania judikovanej týmto uznesením. Zároveň sa domáhali aj náhrady trov tohto konania. Návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia odôvodnili tým, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 52 C 46/2020, zo dňa 26.1.2023, bol žalovaný zaviazaný povinnosťou zaplatiť im sumu vo výške 84.133,- € spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 35.000,- € od 11.5.2022 do zaplatenia, zo sumy 49.133,- € od 26.5.2022 do zaplatenia, primerané finančné zadostučinenie 8.000,- € a náklady spojené s uplatnením pohľadávky 40,- €, do troch dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením žalovaného jednému zo žalobcov zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť žalovaného vo vzťahu k druhému žalobcovi. Zároveň im bol

priznaný nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Uviedli, že na zabezpečenie ich pohľadávky voči žalovanému judikovanéj uvedeným rozsudkom Okresného súdu Bratislava II č. k. 52 C 46/2020-629, zo dňa 26.1.2023, bolo uznesením Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 11 C 23/2023, zo dňa 17.4.2023, nariadené zabezpečovacie opatrenie, ktorým sa zriadilo záložné právo k nasledujúcim nehnuteľnostiam vo výlučnom vlastníctve žalovaného v pomere 1/1, zapísaným na liste vlastníctva č. XXXX, vedeným Okresným úradom Bratislava, katastrálny odbor, pre okres Bratislava III, obec Bratislava - I. W., katastrálne územie I. W., a to k stavbe so súpisným číslom XXXX stojacej na adrese W. č. XX, 831 04 Bratislava, druh stavby Administratívna budova, postavenej na pozemkoch parcelách registra „C“, parcelné číslo XXXXX/X o výmere 296 m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, parcelné číslo XXXXX/XX o výmere 1 046 m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, a parcelné číslo XXXXX/XXX o výmere 53 m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, ako aj k pozemkom - parcelám registra „C“, parcelné číslo XXXXX/X o výmere 1 117 m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, parcelné číslo XXXXX/X o výmere 296 m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, parcelné číslo XXXXX/XX o výmere 1 046 m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, parcelné číslo XXXXX/XXX o výmere 279 m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, parcelné číslo XXXXX/XXX o výmere 13 m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, parcelné číslo XXXXX/XXX o výmere 53 m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, parcelné číslo XXXXX/XXX o výmere 140 m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, parcelné číslo XXXXX/XXX o výmere 14 m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie. Zároveň im bol priznaný nárok na náhradu trov konania. Tvrdili, že v ďalšom konaní vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. B2-50 C 18/2023, bol dňa 16.8.2023 vyhlásený rozsudok, ktorým bol žalovaný zaviazaný povinnosťou zaplatiť im úrok z omeškania vo výške 12,5 % ročne zo sumy 8.000,- € od 26.3.2023 do zaplattenia a zo sumy vo výške 40,- € od 26.3.2023 do zaplattenia, pričom im súd priznal aj nárok na náhradu trov konania. Vyššie uvedené rozsudky nadobudli právoplatnosť a vykonateľnosť, žalovaný pohľadávku doposiaľ dobrovoľne nespínil, preto žalobcovia navrhli nariadiť zabezpečovacie opatrenie za účelom zabezpečenia ich nárokov voči žalovanému na zaplattenie sumy vo výške 92.133,- € (84.133,- € + 8.000,- €) spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 35.000,- € odo dňa 11.5.2022 do zaplattenia a zo sumy vo výške 49.133,- € odo dňa 26.5.2022 do zaplattenia, úroku z omeškania vo výške 12,5 % ročne zo sumy 8.000,- € odo dňa 26.3.2023 do zaplattenia a zo sumy 40,- € odo dňa 26.3.2023 do zaplattenia a nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v sume 40,- €. Uviedli, že výška ich nároku na zaplattenie úroku z omeškania ďalším trvaním omeškania žalovaného neustále narastá a na jedinej nehnuteľnosti žalovaného postupne pribúdajú záložné práva, dôvodili, že sa postupom času zvyšuje ich dôvodná obava o vymožitelnosť ich pohľadávky voči žalovanému. Mali za to, že k strate vymožitelnosti ich pohľadávky môže dôjsť aj v dôsledku úkonov nevykonaných zo strany žalovaného, ktorý sa nemusí zbavovať svojho majetku, keďže postačuje, že sa exekvovateľný majetok znižuje aj v dôsledku postupného pribúdania záložných práv na jeho jediný nehnuteľný majetok. Tvrdili, že s výnimkou obchodného podielu v spoločnosti HOTEL KRYM s.r.o. nemajú vedomosť o inom majetku žalovaného. Preto boli názoru, že pokiaľ dôjde k výkonu záložných práv tretích osôb viaznucich na jedinej nehnuteľnosti žalovaného, potom bez zriadenia záložného práva na daný obchodný podiel môže dôjsť k strate vymáhateľnosti ich pohľadávky. Uviedli, že čím viac takýchto zabezpečení bude v čase výkonu ich pohľadávky zriadených na jediný nehnuteľný majetok žalovaného, prípadne na obchodný podiel v spoločnosti HOTEL KRYM s.r.o., tým menšiu hodnotu bude mať predmetný majetok, a tým menšia je pravdepodobnosť, že ich pohľadávku bude možné uspokojiť prostredníctvom jej výkonu v rámci konkurzu na majetok žalovaného. Mali za to, že zásah do práv žalovaného nariadením zabezpečovacieho opatrenia je dostatočne primeraný ich nároku na zabezpečenie ich splatnej pohľadávky, keď tvrdili, že zriadením záložného práva žalovaný neprichádza o vlastnícke právo k predmetu zabezpečenia, ani nedôjde k obmedzeniu jeho dispozičného oprávnenia. Podľa žalobcov nenariadením navrhovaného zabezpečovacieho opatrenia s vysokou pravdepodobnosťou dôjde k zmareniu výkonu ich pohľadávky, a to pre nedostatok prostriedkov žalovaného na uspokojenie ich pohľadávky, keďže budú na majetok žalovaného zriadené ďalšie zabezpečenia tretích osôb. Tvrdili, že ani zriadenie záložného práva v ich prospech na jediný nehnuteľný majetok žalovaného pravdepodobne nebude mať žiaden vplyv na vymožitelnosť ich pohľadávky, keďže výška pohľadávok tretích osôb zabezpečených záložnými právami zriadenými na nehnuteľnosť žalovaného s najväčšou pravdepodobnosťou presahuje nie len aktuálnu trhovú hodnotu tejto nehnuteľnosti, ale aj jej potenciálnu hodnotu, ktorú by mohla dosiahnuť, ak by došlo k dokončeniu rekonštrukcie stavby vo vlastníctve žalovaného so súpisným číslom XXXX stojacej na adrese W. č. XX, Bratislava, druh stavby Administratívna budova, po dokončení ktorej má

dôjsť k zmene účelu využitia administratívnej budovy na bytové a nebytové priestory (ďalej ako „Projekt“). Považovali však za nepravdepodobné, že by v budúcnosti došlo k dokončeniu Projektu, a to vzhľadom na ekonomickú situáciu žalovaného a na skutočnosť, že sa na Projekte dlhší čas nevykonávajú žiadne práce. Tvrdili, že obchodný podiel žalovaného v spoločnosti HOTEL KRYM s.r.o. zatiaľ nie je zaťažený žiadnym záložným právom, a preto zriadenie záložného práva v ich prospech by mohlo prispieť k vymožitelnosti ich pohľadávky, pokiaľ má spoločnosť HOTEL KRYM s.r.o. aspoň nejakú trhovú hodnotu. Tiež uviedli, že zriadenie zabezpečenia popri už toľkých existujúcich zabezpečeniach nemôže žalovaného akokoľvek ovplyvniť. S poukazom na judikát R 20/1998 tvrdili, že ohroziť výkon rozhodnutia môže aj konanie tretích osôb, ak toto konanie podstatnou mierou nepriaznivo ovplyvňuje majetkové pomery dlžníka. Žiadali preto ich návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia bezodkladne vyhovieť, keďže podľa nich môže byť medzičasom na obchodný podiel žalovaného v spoločnosti HOTEL KRYM s.r.o. zriadených toľko záložných práv, že zriadenie ďalšieho v ich prospech už nebude mať pre nich žiaden význam, keďže v rámci postupného uspokojovania pohľadávok jednotlivých zabezpečených veriteľov žalovaného už potom nemusí na uspokojenie pohľadávky žalobcov ostať žiaden výťažok z predmetného majetku žalovaného. Súčasne navrhli vykonať dokazovanie nimi označenými listinami, prípadne vyžiadaním listín od žalovaného, výpoveďami žalobcov, konateľa žalovaného a ďalších svedkov, a to okrem iného na preukázanie aktuálnej výšky pohľadávok tretích osôb voči žalovanému, ktoré sú zabezpečené záložným právom na jediný nehnuteľný majetok žalovaného, na zistenie predpokladanej hodnoty nehnuteľnosti žalovaného a trhovej hodnoty spoločnosti HOTEL KRYM s.r.o., či existencie ďalšieho exekvovateľného hnutelného majetku žalovaného. Vo vzťahu k majetkovým pomerom žalovaného poukázali na výpis z listu vlastníctva č. XXXX, pre k. ú. I. W. zo dňa 24.10.2023 a tvrdili, že na nehnuteľnosti žalovaného postupne vznikajú nové zabezpečenia prevažne exekučného charakteru, pričom považovali za pravdepodobné, že v budúcnosti budú na danej nehnuteľnosti pribúdať ďalšie zabezpečenia exekučného charakteru. Uviedli, že ku dňu podania návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia viazne na predmetnej nehnuteľnosti celkovo tridsaťtri záložných práv, z ktorého iba dve majú súkromnoprávny charakter, ďalších jedenásť záložných práv boli zriadené súdom a ostatných dvadsať záložných práv majú charakter exekučného záložného práva. Žalobcovia boli názoru, že žalovaný dlhodobo nie je schopný plniť svoje záväzky voči svojim veriteľom a jeho celkový dlh neustále narastá. Predložili súdu výstup z lustrácie žalovaného, ktorú vykonali prostredníctvom platenej časti portálu Epi monitoring dňa 18.10.2023, ako aj výstupy z lustrácie žalovaného vykonanej z verejne dostupných registrov. Považovali za zrejmé, že odo dňa 1.3.2023 bol žalovaný odstránený zo zoznamu platcov DPH a naposledy uložil individuálnu účtovnú závierku do Zbierky listín Obchodného registra za rok 2018, čo podľa nich znamená, že žalovaný nemá obchodný majetok, ktorý by postačoval na pokrytie nákladov jeho likvidácie. Tvrdili, že žalovaný dlhuje na poistnom Sociálnej poisťovni sumu 1.011,44 €, na poistnom spoločnosti DÔVERA zdravotná poisťovňa, a. s. sumu 1.194,47 €, voči Slovenskej republike dlhuje na daniach sumu 1.602,16 €, voči Slovenskej republike dlhuje na pohľadávkach súdov spolu sumu 1.950,- € a voči Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou dlhuje sumu 50,- €. Poukázali na to, že podľa výstupu z portálu Epi monitoring boli na majetok žalovaného zriadené viaceré záložné práva, napr. záložné právo spoločnosti J., a.s. bolo zapísané v poradí ako prvé na liste vlastníctva č. XXXX, pre katastrálne územie I. W. a slúži na zabezpečenie pohľadávky predmetnej spoločnosti vo výške 11.875 000,- €. Okrem toho uviedli, že voči žalovanému je vedených 25 exekučných konaní. Považovali za nepravdepodobné, že by po uspokojení predmetnej pohľadávky banky ostala akákoľvek hodnota nehnuteľného majetku žalovaného na prerozdelenie medzi jeho ostatných veriteľov. Mali za zrejmé, že bez zabezpečenia ich pohľadávky prostredníctvom zriadenia záložného práva k obchodnému podielu žalovaného v spoločnosti HOTEL KRYM s.r.o. bude uspokojenie ich pohľadávky ohrozené. Dôvodili, že bez súčinnosti súdu nedokážu posúdiť aktuálnu trhovú hodnotu jedinej nehnuteľnosti žalovaného, nemajú možnosť si overiť ani výšku jednotlivých pohľadávok voči žalovanému, zabezpečených záložným právom zriadeným na danej nehnuteľnosti, či aktuálnu trhovú hodnotu spoločnosti HOTEL KRYM s.r.o., keďže táto naposledy uložila svoju účtovnú závierku do Registra účtovných závierok za rok 2018. Uviedli, že síce nedokážu preukázať insolventnosť žalovaného, keďže bez súčinnosti súdu nemajú prístup k relevantným informáciám, avšak poukázali na omeškanie žalovaného s plnením jeho povinností aj voči ďalším subjektom. Mali za to, že sú splnené podmienky pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia.

1.2. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že právny inštitút zabezpečovacieho opatrenia predstavuje osobitný procesný postup zakotvený v Civilnom sporovom poriadku. Cieľom zabezpečovacieho opatrenia je posilnenie postavenia veriteľa, a to zriadením záložného práva na špecifikovaný majetok dlžníka na zabezpečenie jeho pohľadávky, ktorá by mohla byť neskôr judikovaná alebo už bola judikovaná. Účelom je zamedzenie alebo zredukovanie možného nebezpečenstva

neuspokojenia pohľadávky veriteľa. Uvedený právny inštitút sa vyznačuje aj tou osobitosťou, že pred vydaním rozhodnutia nie je nevyhnutné vykonať dokazovanie o všetkých relevantných skutkových okolnostiach, ale postačuje osvedčenie základných skutočností. Medzi základné predpoklady pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia patrí: podanie návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, spôsobilý predmet záložného práva, ktorým môžu byť veci, práva a iné majetkové hodnoty, zriadenie záložného práva prostredníctvom zabezpečovacieho opatrenia bude zabezpečovať peňažnú pohľadávku a existencia obavy z budúceho zmarenia exekúcie. Posúdenie toho, či existuje obava ohrozenia budúcej exekúcie, je ponechaná na úvahe súdu. Okrem toho je základným zákonným predpokladom nariadenia zabezpečovacieho opatrenia aj hodnoverným spôsobom osvedčiť dôvodnosť a trvanie uplatneného nároku, ktorému sa má súdom poskytnúť ochrana. Zabezpečovacie opatrenie si preto vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Povinnosť tvrdenia, dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno v konaní o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia spočívajú najmä v povinnosti aspoň osvedčiť tvrdené skutočnosti. Táto povinnosť zaťažuje výlučne navrhovateľa. Pred nariadením zabezpečovacieho opatrenia súd musí vždy zvážiť, či zásah do práv dotknutej strany je primeraný (zásada tzv. primeranosti zásahu). Vo vzťahu k naplneniu zákonom vyžadovanej kumulatívnej podmienky osvedčenia obavy z ohrozenia budúceho možného výkonu súdneho rozhodnutia je nevyhnutné, aby boli osvedčené také konkrétne skutočnosti, ktoré by preukazovali obavu, že zo strany žalovaného dôjde k takému nakladaniu s majetkom, ktoré by mohlo mať za následok zmarenie možnosti žalobcov uspokojiť svoju pohľadávku. Veriteľom navrhované zabezpečovacie opatrenie sleduje zaistenie budúcej exekúcie voči dlžníkovi. Okrem existencie nároku musí veriteľ osvedčiť i to, že bez nariadenia zabezpečovacieho opatrenia by bola prípadná budúca exekúcia voči dlžníkovi ohrozená, pričom obava, že exekúcia bude ohrozená, musí byť reálna a musí hroziť bezprostredne. Dôvodom pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia môžu byť len skutočnosti, ktoré opodstatňujú obavu, že by prípadný výkon rozhodnutia mohol byť ohrozený. Ani existencia dlhu ešte sama osebe nemôže byť dôvodom pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia. Medzi skutočnosti, ktoré osvedčujú, že výkon rozhodnutia by bol ohrozený, patrí predovšetkým také konanie žalovaného, ktorého dôsledkom je znižovanie hodnoty jeho majetku, ktorý možno výkonom exekúcie postihnúť, alebo iné konanie, ktoré podstatnou mierou nepriaznivo ovplyvňuje jeho majetkové pomery (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Obo 144/97; zverejnené v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk pod č. R 20/1998). Zabezpečovacie opatrenie ako inštitút procesného práva plní predovšetkým úlohu rýchleho a pružného riešenia situácie, ktorá neznesie odklad. Pre osvedčenie tvrdenej obavy ohľadom hroziacej ujmy je potrebné zo strany žalobcu uviesť také konkrétne správanie žalovaného, výsledkom ktorého je alebo môže byť poškodenie záujmov žalobcu. Naliehavosť pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia je potom daná, prípadne osvedčená takým konkrétnym správaním a konaním žalovaného, ktoré je zamerané na realizáciu úkonov bezprostredne a priamo spôsobujúcich negatívny zásah do práva, ktorému žalobca žiada priznať ochranu (uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26 Co 41/2023, zo dňa 17.7.2023).

1.3.1. Z listinných dôkazov predložených žalobcami mal súd prvej inštancie za osvedčené, že žalobcovia disponujú judikovanou pohľadávkou voči žalovanému, a to na základe rozsudku pre zmeškanie Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 52 C 46/2022, zo dňa 26.1.2023 (v sume 84.133,- € spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 35.000,- € od 11.5.2022 do zaplataenia, zo sumy 49.133,- € od 26.5.2022 do zaplataenia, primerané finančné zadosťučinenie vo výške 8.000,- € a náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 40,- €) a rozsudku pre zmeškanie Mestského súdu Bratislava IV sp. zn. B2-50 C 18/2023, zo dňa 16.8.2023 (titulom úroku z omeškania vo výške 12,5 % ročne zo sumy 8.000,- € od 26.3.2023 do zaplataenia a zo sumy 40,- € od 26.3.2023 do zaplataenia). Súd tiež zistil, že pohľadávka žalobcov v celkovej sume 92.133,- € spolu s príslušenstvom priznaná rozsudkom pre zmeškanie Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 52 C 46/2022, zo dňa 26.1.2023, bola v čase rozhodovania súdu prvej inštancie o návrhu žalobcov na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia právoplatne zabezpečená záložným právom zriadeným na nehnuteľnosti patriacej žalovanému, evidovanej na liste vlastníctva č. XXXX, vedenom Okresným úradom Bratislava, katastrálny odbor, pre okres Bratislava III, obec Bratislava - I. W., k. ú. I. W.. Uznesením Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 11 C 23/2023, zo dňa 17.4.2023, bolo nariadené zabezpečovacie opatrenie na návrh žalobcov. Z výpisu z listu vlastníctva č. XXXX, pre okres Bratislava III, obec Bratislava - I. W., k. ú. I. W. (v znení ku dňu rozhodnutia súdu prvej inštancie) bolo zrejmé, že na nehnuteľnosti vo vlastníctve žalovaného bolo v tom čase zriadených 38 záložných práv (exekučných, súdnych a zmluvných), pričom žalobcovia mali zriadené záložné právo na základe vyššie uvedeného zabezpečovacieho opatrenia (v poradí 11.) a rovnako mali zriadené aj exekučné záložné právo podľa exekučného príkazu č. 161 EX 149/23-10, zo dňa 16.5.2023 (súdny exekútor JUDr. B. Z.). V poradí prvým záložným právom viaznucim na nehnuteľnosti bolo záložné

právo v prospech spoločnosti J. banka, a.s., a to podľa V-19757/2020 z 21.7.2020, titulom Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zo dňa 15.7.2020 uzavretej medzi J. banka, a.s. ako záložný veriteľ, spoločnosťou miver s.r.o., ako záložcom a žalovaným ako kupujúcim. V zmysle uvedenej zmluvy sa zabezpečovala pohľadávka záložného veriteľa do sumy 9.500.000,- €. Podľa výstupu z lustrácie žalovaného vykonanej žalobcami prostredníctvom portálu Epi monitoring a ďalších lustrácií z verejne dostupných registrov, bol žalovaný odo dňa 1.3.2023 odstránený zo zoznamu platcov DPH, naposledy uložil individuálnu účtovnú závierku do Zbierky listín obchodného registra za rok 2018, dlhuje na poistnom voči Sociálnej poisťovni sumu vo výške 1.011,44 €, na poistnom voči spoločnosti DÔVERA zdravotná poisťovňa, a. s. sumu vo výške 1.194,47 €, voči Slovenskej republike dlhuje na daniach sumu vo výške 1.602,16 €, voči Slovenskej republike dlhuje na pohľadávkach súdov spolu sumu vo výške 1.950,- € a voči Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou dlhuje sumu vo výške 50,- €. Zároveň je z výpisu z obchodného registra zrejme, že žalovaný je jediným spoločníkom v spoločnosti HOTEL KRYM s.r.o., IČO: 35 955 694, Šafárikovo nám. č. 7, Bratislava. Výška vkladu spoločníka a zároveň hodnota základného imania je v sume 6.638,78 €.

1.3.2. Súd prvej inštancie dôvodil, že posudzuje osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie zabezpečovacieho opatrenia len podľa návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia a listín, ktoré sú prílohou tohto návrhu. Uviedol, že s poukazom na § 329 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 344 C.s.p. nevykonáva dokazovanie, vychádza iba z obsahu návrhu a príloh a na základe ich možnej pravdepodobnosti vyvodí záver o tom, či je osvedčená potreba a obava, že exekúcia pohľadávky veriteľa bude ohrozená. Hoci žalobcovia navrhli vykonať dokazovanie listinami a výsluchmi strán sporu, či svedkov, súd prvej inštancie zdôraznil, že žalobcovia ako navrhovatelia zabezpečovacieho opatrenia musia uniesť bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno, osvedčiť skutočnosti tvrdené v návrhu, a to aj čo do posúdenia primeranosti a proporcionality navrhovaného zabezpečovacieho opatrenia. Konštatoval, že žalobcovia sa v predmetnej veci domáhajú zriadenia záložného práva k obchodnému podielu žalovaného v spoločnosti HOTEL KRYM s.r.o., v sume 6.638,783776 €, predstavujúcu 100 % základného imania predmetnej spoločnosti. Účelom tohto zabezpečovacieho opatrenia má byť zabezpečenie ich pohľadávky judikovanej rozsudkom Okresného súdu Bratislava II č. k. 52 C 46/2020-629, zo dňa 26.1.2023, t. j. pohľadávky, ktorá je v čase rozhodovania o ich návrhu zabezpečená nielen zabezpečovacím opatrením - zriadením záložného práva na nehnuteľnosti žalovaného, ale aj exekučným záložným právom. Ďalej predmetným zabezpečovacím opatrením má byť zabezpečená pohľadávka žalobcov na náhradu trov konania judikovaná uznesením Okresného súdu Bratislava III č. k. 11 C 23/2023-90, zo dňa 17.4.2023, pohľadávka judikovaná rozsudkom Mestského súdu Bratislava IV č. k. B2-50 C 18/2023-91, zo dňa 16.8.2023, pohľadávka na náhradu trov konania vedeného Mestským súdom Bratislava IV pod sp. zn. 19 C 41/2023, a to v tom prípade, ak súd žalobcom prizná v tom konaní nárok na náhradu trov konania a nakoniec pohľadávka na zaplatenie náhrady trov konania judikovaná v tomto konaní, ak súd návrhu vyhovie.

1.3.3. Za jednoznačne osvedčenú považoval súd prvej inštancie pohľadávku žalobcov judikovanú rozsudkom Okresného súdu Bratislava II č. k. 52 C 46/2020-629, zo dňa 26.1.2023. Za osvedčenú zároveň považoval skutočnosť, že predmetná pohľadávka je toho času riadne zabezpečená, a to práve zabezpečovacím opatrením nariadeným na návrh žalobcov - zriadením záložného práva na celej nehnuteľnosti vo vlastníctve žalovaného, zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX, vedenom Okresným úradom Bratislava, katastrálny odbor, pre okres Bratislava III, obec Bratislava - I. W., katastrálne územie I. W., popísanej v bode 1.1. odôvodnenia tohto rozhodnutia, ako aj k pozemkom uvedeným taktiež v bode 1.1. odôvodnenia tohto rozhodnutia. Súd prvej inštancie konštatoval, že hoci výška pohľadávky žalobcov je v sume 92.133,- € (bez príslušenstva), je evidentné, že daná pohľadávka je zabezpečená nehnuteľnosťou, ktorej cena sa predpokladane pohybuje okolo 9 miliónov eur tak, ako to vyplýva z predloženej Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zo dňa 15.7.2020, teda hodnota nehnuteľnosti niekoľko desiatok-násobne prevyšuje hodnotu peňažnej pohľadávky žalobcov (t. j. je medzi nimi výrazný nepomer). Vzhľadom na uvedené sa súdu prvej inštancie javilo, že daná pohľadávka žalobcov je dostatočne zabezpečená, a to dokonca dvojnásobne (tzv. sudcovským záložným právom a exekučným záložným právom). V prípade posúdenia návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia súd okrem iného posudzuje aj primeranosť, proporcionality požadovaného zabezpečovacieho opatrenia vo vzťahu k peňažnej pohľadávke. Súd prvej inštancie preto nepovažoval návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia v tejto časti za dôvodný, nevzhliadol potrebu, s poukazom na zásadu primeranosti, zabezpečiť predmetnú pohľadávku žalobcov zriadením ďalšieho záložného práva, a to k obchodnému podielu žalovaného v spoločnosti HOTEL KRYM s.r.o.

1.3.4. Návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia súd prvej inštancie nevyhoviel ani v časti pohľadávky judikovanej rozsudkom Mestského súdu Bratislava IV č. k. B2-50 C 18/2023-91, zo dňa 16.8.2023, a to napriek tomu, že k danej pohľadávke zatiaľ nebolo zriadené žiadne záložné právo. Dôvodil, že ku dňu rozhodnutia súdu o návrhu žalobcov má ich pohľadávka titulom uvedeného rozsudku hodnotu 666,33 € (titulom úroku z omeškania vo výške 12,5 % ročne zo sumy 8.000,- € od 26.3.2023 do 22.11.2023 a zo sumy 40,- € od 26.3.2023 do 22.11.2023). Žalobcovia napriek tomu, že žiadajú o zriadenie záložného práva k obchodnému podielu žalovaného v spoločnosti HOTEL KRYM s.r.o., neosvedčili hodnotu daného obchodného podielu, nie je preto možné posúdiť primeranosť navrhovaného zabezpečovacieho opatrenia k danej pohľadávke. Žalobcovia síce navrhli vykonať dokazovanie výsluchom strán, svedkov a ďalšími dôkazmi, súd však v tejto súvislosti poukázal na to, že v konaní o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia (§ 329 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 344 C.s.p.) nevykonáva dokazovanie, vychádza iba z obsahu návrhu a príloh a na základe ich novej pravdepodobnosti vyvodí záver o tom, či je osvedčená potreba vyhovieť návrhu. Dôvodil, že súdu zo zákona nevyplýva povinnosť v tomto konaní vykonať dôkazy, práve naopak, ide o zjednodušený, zrýchlený proces posúdenia návrhu žalobcov v zákonnej lehote na zistenie, či je daný dôvod na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia. Zároveň poukázal na to, že kým na jednej strane žalobcovia apelovali na súd a žiadali, aby o ich návrhu rozhodol bez zbytočného odkladu ešte skôr, než uplynie 30-dňová lehota, na druhej strane navrhli vykonať rozsiahle dokazovanie, a to práve na preukázanie takých skutočností, ktoré majú tvrdiť a osvedčiť navrhovateľa zabezpečovacieho opatrenia. Charakter týchto konaní spočíva najmä v tom, že súd spravidla bez dokazovania a nariadenia pojednávania rozhodne o návrhu na základe navrhovateľmi tvrdených a osvedčených skutočností (napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 25/2019, zo dňa 25.6.2019). Súd prvej inštancie dospel k záveru, že keďže žalobcovia neunesli bremeno tvrdenia a nepreukázali, resp. neosvedčili hodnotu obchodného podielu žalovaného, vo vzťahu ku ktorému navrhli zriadiť záložné právo, potom neosvedčili ani naliehavú potrebu, či primeranosť navrhovaného zabezpečovacieho opatrenia.

1.3.5. Súd prvej inštancie ďalej v odôvodnení uviedol, že zistil, že v konaní o nariadenie zabezpečovacieho opatrenia vedenom pred Mestským súdom Bratislava IV (predtým Okresný súd Bratislava III) sp. zn. 11 C 23/2023, doposiaľ nebolo rozhodnuté o výške trov konania, súdom bolo rozhodnuté len o nároku žalobcov na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %. Konštatoval, že nemá oprávnenie prejudiciálne rozhodnúť o výške trov iného konania. Rozhodovanie o trovách konkrétneho konania je dvojfázové, kedy súd najprv rozhodne o nároku na náhradu trov konania v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí a až následne, po právoplatnosti tohto rozhodnutia, rozhodne o výške náhrady trov konania. Zároveň ešte ani uznesenie o výške trov konania nemusí byť konečné, keďže je proti nemu prípustná sťažnosť. Preto skutočnosť, že žalobcom už bol právoplatne priznaný nárok na náhradu trov konania, ešte neznamená, že je daná aj výška týchto trov. Dôvodil, že žalobcovia navrhujú zabezpečiť takú pohľadávku, ktorej výška nie je známa. Uvedené sa vzťahovalo aj na tú časť petitu návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, v ktorej sa žalobcovia domáhali zabezpečiť pohľadávku na náhradu trov konania vedeného Mestským súdom Bratislava IV pod sp. zn. 19 C 41/2023 a pohľadávku na zaplatenie náhrady trov konania judikovanej v tomto konaní vedenom pod sp. zn. 49 C 46/2023. Podľa súdu prvej inštancie sa v týchto konaniach jedná o hypotetické pohľadávky, právoplatne nepriznané, toho času neexistujúce. Dospel tak k záveru, že keďže zabezpečovacím opatrením možno zabezpečiť len peňažnú pohľadávku, a to presne identifikovanú, v tejto časti nebolo možné vyhovieť návrhu žalobcov, keďže neosvedčili existenciu peňažnej pohľadávky.

1.4. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p., keďže z dôvodu zamietnutia návrhu žalobcov na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia bol žalovaný plne úspešný. Žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal, konštatujúc, že mu zo spisu žiadne trovy nevyplývajú.

2.1. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie, v celom jeho rozsahu, podali v zákonnej lehote odvolanie žalobcovia. Vytýkali súdu prvej inštancie, že síce na jednej strane za jednoznačne osvedčenú považoval ich pohľadávku judikovanú rozsudkom Okresného súdu Bratislava II č. k. 52 C 46/2020-629, zo dňa 26.1.2023, na druhej strane však nevzal do úvahy skutočnosť, že poradie existujúceho zabezpečenia pohľadávky žalobcov vylučuje jej uspokojenie, vzhľadom na výšku pohľadávok zabezpečených skoršími záložnými právami zriadenými k predmetným nehnuteľnostiam v prospech tretích osôb. Poukázali zároveň na to, že ten istý súd obdobným návrhom iných žalobcov (uznesenia Mestského súdu Bratislava IV č. k. 45 C 18/2023-220, zo dňa 8.11.2023, č. k. 40 C 58/2023-595, zo dňa 15.11.2023, č. k. 28

C 48/2023-131, zo dňa 16.11.2023, č. k. 45 C 44/2023-122, zo dňa 24.11.2023) vyhovel napriek tomu, že ich postavenie je obdobné, ako postavenie žalobcov v tomto konaní. Aj títo žalobcovia majú pohľadávky obdobného charakteru voči rovnakému žalovanému, tieto sú zabezpečené záložnými právami zriadenými k rovnakým nehnuteľnostiam vo vlastníctve žalovaného. Uvedeným došlo podľa odvolateľov k naplneniu odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f) C.s.p., keďže súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď nesprávne tvrdí, že pohľadávka žalobcov je dostatočne zabezpečená napriek tomu, že z poradia zabezpečenia tejto pohľadávky je zrejmé, že uspokojenie pohľadávky žalobcov z predmetného zabezpečenia je vylúčené vzhľadom na výšku pohľadávok zabezpečených skoršími záložnými právami, zriadenými k predmetným nehnuteľnostiam v prospech tretích osôb.

2.2. Odvolatelia ďalej vytýkali súdu prvej inštancie, že na jednej strane tvrdí, že nemôže v konaní o návrhu vykonať dokazovanie, na druhej strane cituje zákonné ustanovenia a judikatúru najvyšších súdnych autorít, z ktorých jednoznačne vyplýva, že súd síce nemá povinnosť vykonať dokazovanie, na druhej strane mu v tom nič nebráni. Ak teda je pre rozhodnutie o návrhu nevyhnutné vykonať dokazovanie, súd môže a má takéto dokazovanie vykonať. Súd si tak, podľa odvolateľov, v odôvodnení napadnutého uznesenia protirečí, čím sa uznesenie stáva zmatočným, nezrozumiteľným, a tým aj nezákonným, došlo tak k naplneniu odvolacieho dôvodu v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. d) C.s.p., keďže konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Uvedeným zároveň došlo aj k naplneniu odvolacieho dôvodu v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. e) C.s.p., keďže súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, pričom navrhovatelia vykonanie predmetných dôkazov navrhovali, a zároveň s poukazom na ustanovenie § 295 C.s.p. bol súd prvej inštancie povinný vykonať predmetné dôkazy aj bez návrhu žalobcov.

2.3. Odvolatelia vytýkali súdu prvej inštancie, že opomenul aplikovať ustanovenie § 295 C.s.p., v zmysle ktorého súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci, pričom súd taký dôkaz obstará alebo zabezpečí aj bez návrhu, dôvodili, že na uplatnenie uvedeného ustanovenia výslovne poukazovali vo svojom návrhu zo dňa 25.10.2023. Uvedeným opomenutím došlo k naplneniu odvolacieho dôvodu v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p. keďže v konaní došlo zo strany súdu prvej inštancie k takému nesprávnemu procesnému postupu, ktorý žalobcom znemožnil v konaní prejednať dôkazy nevyhnutné pre rozhodnutie o ich návrhu. Tým im súd prvej inštancie de facto znemožnil, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu ich práva na spravodlivý súdny proces, a to vzhľadom k tomu, že zamietnutie ich návrhu je dôsledkom práve nevykonania dôkazov nevyhnutných pre rozhodnutie.

2.4. Odvolatelia namietali, že postupom súdu prvej inštancie došlo k naplneniu odvolacieho dôvodu v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. e) C.s.p., keďže súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností.

2.5. Odvolatelia vytýkali súdu prvej inštancie, že v konaní nevykonával žiaden úkon vo vzťahu k zisteniu hodnoty majetku žalovaného, ku ktorému sa žalobcovia domáhajú zriadenia záložného práva v ich prospech. Odvolateľom tak nie je zrejmé, ako chcel súd prvej inštancie posudzovať proporcionalitu výšky pohľadávky žalobcov vo vzťahu k hodnote majetku žalovaného, ktorý navrhujú zabezpečiť. Podľa odvolateľov tak došlo k naplneniu odvolacieho dôvodu v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b), e) a f) C.s.p., keďže súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ak tvrdí, že v súvislosti s nariadením zabezpečovacieho opatrenia nemôže posúdiť primeranosť napriek tomu, že v konaní ani len nezisťoval majetok žalovaného a jeho hodnotu, čo predstavuje jeho nesprávny procesný postup, keď v konaní nevykonával dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností.

2.6. Odvolatelia poukázali na to, že svojim návrhom žiadali, aby súd uznesením zabezpečil ich pohľadávku voči žalovanému na náhradu trov iného konania vo výške, ktorá im bude v predmetnom konaní priznaná. Súd teda buď nepochopil ich návrh (keď konštatoval, že nemá oprávnenie prejudiciálne rozhodnúť o výške trov iného konania), alebo má nedostatočnú predstavivosť o tom, čo môže byť predmetom zabezpečenia, čím došlo k naplneniu odvolacieho dôvodu v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f) C.s.p., keďže súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď nesprávne tvrdí, že žiadali, aby prejudiciálne rozhodol o výške trov iného konania. Zároveň došlo aj k naplneniu odvolacieho dôvodu v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p., keďže rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, ktoré spočíva v tom, že podľa súdu prvej inštancie nie je možné zabezpečiť pohľadávku, ktorá by mohla byť neskôr judikovaná, ale možno zabezpečiť iba takú pohľadávku, ktorá bola právoplatne judikovaná.

Uvedené je v rozpore so zmyslom inštitútu neodkladných a zabezpečovacích opatrení, prostredníctvom ktorých je možné zabezpečiť akúkoľvek vymáhateľnú pohľadávku. Odvolatelia poukázali na to, že súd prvej inštancie v bode 10. napadnutého uznesenia uvádza, že: „Cieľom zabezpečovacieho opatrenia je posilnenie postavenia veriteľa, a to zriadením záložného práva na špecifikovaný majetok dlžníka na zabezpečenie jeho pohľadávky, ktorá by mohla byť neskôr judikovaná alebo už bola judikovaná.“ Súd si teda v odôvodnení napadnutého uznesenia opätovne protirečí, čím sa uznesenie stáva zmätočným, nezrozumiteľným, a tým aj nezákonným. Došlo tak k naplneniu odvolacieho dôvodu v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. d) C.s.p., keďže konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

2.7. Odvolatelia ďalej namietali, že skutočnosť, že výška pohľadávky nie je známa, nebráni jej identifikovaniu prostredníctvom iných jej atribútov, než jej výšky. O výške predmetnej pohľadávky rozhodne ten istý súd v inom konaní. Ak teda žalobcovia identifikovali predmetnú pohľadávku prostredníctvom identifikácie predmetného konania, identifikácia predmetnej pohľadávky bola dostatočná na to, aby súd rozhodol o návrhu na jej zabezpečenie. Výška pohľadávky nie je neurčitá, aj keď nie je vyjadrená konkrétnym číslom, keďže je určiteľná na základe pravidiel obsiahnutých v právnych normách. Uvedeným preto došlo zo strany súdu prvej inštancie aj k naplneniu odvolacieho dôvodu v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p., keďže rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

2.8. Odvolatelia ďalej namietali, že určenie presnej výšky zabezpečovanej pohľadávky nie je predpokladom pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, takáto podmienka nevyplýva z právneho poriadku Slovenskej republiky, keďže by bola v absolútnom rozpore so zmyslom inštitútu neodkladných a zabezpečovacích opatrení vzhľadom k tomu, že prostredníctvom neodkladných a zabezpečovacích opatrení musí byť možné domáhať sa zabezpečenia aj takých vymáhateľných pohľadávok, ktoré doposiaľ neboli judikované. Zmyslom neodkladných a zabezpečovacích opatrení je zabrániť situácii, kedy sa žalobca síce úspešne domáhal svojho práva na súde, avšak vzhľadom na úkony žalovaného počas konania sa stali judikované nároky žalobcu nevykonateľnými. Je preto zrejmé, že najväčší význam neodkladných a zabezpečovacích nariadených súdom sa prejavuje práve v období ešte pred rozhodnutím súdu o hlavnom nároku žalobcu. Po judikovaní pohľadávky súdom sa už žalobca môže domáhať zabezpečenia svojej pohľadávky aj prostredníctvom výkonu rozhodnutia súdu, preto najväčší význam neodkladných a zabezpečovacích opatrení nariadených súdom sa logicky prejavuje práve v období ešte pred rozhodnutím súdu o hlavnom nároku žalobcu a práve v tomto období majú žalobcovia logicky najväčší záujem o nariadenie neodkladného či zabezpečovacieho opatrenia. Uvedené vyplýva aj zo základnej právnej úpravy neodkladných a zabezpečovacích opatrení, keď priamo Civilný sporový poriadok uvádza, že tieto je možné nariadiť nie len po skončení konania o hlavnom nároku žalobcu, ale aj počas tohto konania, či ešte pred jeho začatím. Súd prvej inštancie teda trvaním na určení presnej výšky zabezpečovanej pohľadávky pre nariadenie navrhovaného zabezpečovacieho opatrenia naplnil aj odvolací dôvod v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p., keďže určenie presnej výšky zabezpečovanej pohľadávky nie je predpokladom pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia.

2.9. Pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia logicky musí stačiť, ak je pohľadávka určiteľná (napríklad odkazom na súdne konanie) a trvanie na určení presnej výšky požadovaného zabezpečenia nie je udržateľné. V opačnom prípade by bolo protiprávnym aj uznesenie Okresného súdu Bratislava III č. k. 11 C 23/2023-90, zo dňa 17.4.2023, ktorým tento súd zriadil záložné právo v prospech žalobcov za účelom zabezpečenia ich pohľadávky voči žalovanému, judikovanej rozsudkom Okresného súdu Bratislava II č. k. 52 C 46/2020-629, zo dňa 26.1.2023, ktorá v sebe zahŕňa nie len vyčíslenú istinu pohľadávky, ale aj nevyčíslené príslušenstvo v podobe nároku na zaplatenie úroku z omeškania do zaplatenia, a nároku na náhradu trov konania. V konaní pred Okresným súdom Bratislava III a v konaní, v ktorom súd vydal odvolaním napadnuté uznesenia, teda ide o obdobnú situáciu, pričom neexistuje žiaden relevantný právny dôvod, pre ktorý by mal súd prvej inštancie pri rozhodovaní o návrhu v tomto konaní postupovať iným spôsobom, než akým postupoval Okresný súd Bratislava III pri rozhodovaní o návrhu zo dňa 28.3.2023. Svoj rozdielny postup však súd prvej inštancie ničím neodôvodnil. Uvedeným došlo zo strany súdu prvej inštancie k naplneniu odvolacieho dôvodu v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. d) C.s.p., keďže súd prvej inštancie napadnuté uznesenie odôvodnil nedostačujúcim spôsobom, pokiaľ sa v ňom nevysporiadal s dôvodmi, ktoré by opodstatňovali iný postup v konaní, než aký zaujal Okresný súd Bratislava III pri rozhodovaní o obdobnom návrhu žalobcov. V dôsledku uvedeného sa napadnuté uznesenie stáva nedostatočne odôvodneným, a tým aj nezákonným.

2.10. Odvolaciemu súdu navrhli, aby rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil a návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia v celom rozsahu vyhovel, alebo, aby rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uplatnili si náhradu trov konania.

3. Odvolací súd, v súlade s § 329 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 344 C.s.p., doručil žalovanému návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia spolu s prílohami, rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj odvolanie žalobcov proti uvedenému rozhodnutiu s prílohami a umožnil mu vyjadriť sa k odvolaniu a návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia. Žalovaný na výzvu odvolacieho súdu nereagoval.

4. Odvolací súd preskúmal vec, súc pritom viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania § 379, § 380 ods. 1 C.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je vecne správne a odvolaniu žalobcov nie je možné priznať úspech.

5. Podľa § 343 ods. 1, ods. 2, ods. 3 C.s.p. môže súd zabezpečovacím opatrením zriadiť záložné právo na veciach, právach alebo na iných majetkových hodnotách dlžníka na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená (1). Záložné právo sa zriaďuje vydaním uznesenia o zabezpečovacom opatrení. Záložné právo vzniká zápisom do príslušného registra (2). Výkon záložného práva môže nastať až po tom, ako bola pohľadávka právoplatne priznaná súdnym rozhodnutím (3).

6. Podľa § 344 C.s.p. ustanovenia o neodkladnom opatrení sa použijú primerane aj na zabezpečovacie opatrenie.

7. Zabezpečovacie opatrenie slúži na zabezpečenie len peňažnej pohľadávky. Jeho účelom je zvýšenie vymožiteľnosti peňažných pohľadávok veriteľa a zabránenie zbavovaniu sa exekučne postihnuteľného majetku. Plní funkciu zabezpečenia budúcej exekúcie pohľadávky. Podmienkou jeho nariadenia je preukázanie existencie obavy, že sa žalovaný účelovo zbavuje majetku. Za ohrozenie exekúcie je možné považovať také konanie žalovaného, ktorým znižuje hodnotu majetku postihnuteľného exekúciou, ale aj stav, v ktorom sa žalovaný ocitol a ktorý podstatnou mierou nepriaznivo ovplyvňuje jeho schopnosť plniť svoje záväzky. Nebezpečenstvo ohrozenia exekúcie musí byť reálne a bezprostredné. Keďže právo na súdnu ochranu majú obe strany súdneho konania, musí súd prihliadať aj na to, aby nariadením zabezpečovacieho opatrenia nedošlo k zásahu do práv druhej strany sporu nad nevyhnutnú mieru.

8. Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že podľa C.s.p. na to, aby súd na návrh strany sporu mohol nariadiť zabezpečovacie opatrenie, musí byť (i) hodnoverne osvedčená existencia peňažnej pohľadávky žalobcu proti žalovanému a (ii) musí byť preukázaná dôvodná obava, že exekúcia tejto peňažnej pohľadávky bude ohrozená. Vychádzajúc z ustálenej judikatúry k predbežným opatreniam podľa predchádzajúcej právnej úpravy v O.s.p. je tiež možné uvažovať o tretej (nepísanej) podmienke spočívajúcej v primeranosti zásahu do práv žalovaného vo väzbe na nárok žalobcu, ktorému sa opatrením poskytuje ochrana.

9. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, podľa ktorého žalobcovia osvedčili existenciu peňažnej pohľadávky judikovanej rozsudkom Okresného súdu Bratislava II č. k. 52 C 46/2020-629, zo dňa 26.1.2023, vo výške 92.133,- € bez príslušenstva. Rovnako sa stotožňuje s jeho záverom, podľa ktorého je táto pohľadávka dostatočne zabezpečená, a to sudcovským záložným právom v zmysle zabezpečovacieho opatrenia nariadeného Okresným súdom Bratislava III č. k. 11 C 23/2023-90, zo dňa 17.4.2023, ktorým bolo zriadené záložné právo v prospech žalobcov k nehnuteľnostiam žalovaného, zapísaným na LV č. XXXX, pre okres Bratislava III, obec Bratislava-I. W., katastrálne územie I. W., ako aj exekučným záložným právom v zmysle exekučného príkazu č. k. 161 EX 149/23-10, zo dňa 16.5.2023. Ako konštatoval súd prvej inštancie, vychádzajúc zo Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zo dňa 15.7.2020, hodnota nehnuteľností, ku ktorým je zriadené záložné právo v prospech žalobcov, je cca 9 miliónov eur, takže značne prevyšuje hodnotu peňažnej pohľadávky žalobcov. Odvolací súd v tejto súvislosti považuje za potrebné zdôrazniť, že v súvislosti s ďalším zabezpečením vyššie uvedenej pohľadávky nemal súd prvej inštancie vôbec možnosť posúdiť primeranosť zásahu do práv žalovaného vo väzbe na nárok žalobcov, keďže žalobcovia neosvedčili reálnu hodnotu obchodného podielu žalovaného, ku ktorému žiadali zriadiť záložné právo.

10. Odvolatelia vytýkali súdu prvej inštancie, že nevykonali nimi navrhnuté dôkazy, ako aj to, že mohol vykonať aj dôkazy, ktoré oni, majúci postavenie spotrebiteľov nenavrhl, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Odvolací súd v tejto súvislosti považuje za potrebné uviesť, že pre vydanie zabezpečovacieho opatrenia je postačujúce, pokiaľ okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na vydanie zabezpečovacieho opatrenia (zriadenie záložného práva), sú aspoň osvedčené. Navrhovateľ opísaním rozhodujúcich skutočností musí osvedčiť rozhodujúce skutočnosti, z ktorých vyvodzuje opodstatnenosť a neodkladnosť návrhu, a vecnou argumentáciou presvedčiť súd o potrebe nariadiť zabezpečovacie opatrenie v záujme dosiahnutia ochranného účelu, ktorý je pre tento inštitút charakteristický. Na rozdiel od dokazovania osvedčovanie znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti, dôležité pre rozhodnutie o návrhu na vydanie zabezpečovacieho opatrenia. Pri ich zisťovaní súd neprihliada a ani nemusí prihliadať na všetky procesné formality, ako je to pri riadnom procesnom dokazovaní. Výsledkom takéhoto postupu je, že osvedčované skutočnosti sa súdu so zreteľom na všetky okolnosti prípadu javia ako nanajvyš pravdepodobné. Aj v tomto konaní sú strany povinné označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení (§ 149 a nasl. C.s.p. <<https://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=27&p=4375036-4375054&f=3>>), pričom súd je povinný s nimi postupovať v úzkej súčinnosti. Všetky zásady dokazovania platné v civilnom procese sa však nemôžu uplatniť v celej šírke s ohľadom na potrebu poskytnutia rýchlej a účinnej ochrany práv prostredníctvom vydaného zabezpečovacieho opatrenia. Pre úspešnosť návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia je tak potrebné, aby boli aspoň osvedčené, teda nemusia byť nepochybne preukázané, základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť jeho prostredníctvom ochrana a osvedčenie, že je daná obava, že exekúcia bude ohrozená. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 25/2019, zo dňa 25.6.2019, na ktoré vo svojom rozhodnutí poukázal aj súd prvej inštancie, „...pred rozhodnutím súdu o neodkladnom opatrení nie je z dôvodu krátkosti času priestor pre vykonanie dokazovania v rozsahu vyžadovanom v základnom konaní, pričom zároveň nesmú existovať vážnejšie pochybnosti o potrebe tejto úpravy, a preto rozsah dokazovania je zúžený vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia a nevykonáva sa dokazovanie v rozsahu ako v základnom konaní.“ Podľa rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 358/2021, zo dňa 6.9.2021 „...v prípade neodkladného opatrenia ide o procesný inštitút, ktorý má svoj osobitný charakter. Úprava tohto procesného inštitútu v Civilnom sporovom poriadku v sebe zahŕňa nutnosť v návrhu na vydanie tohto neodkladného opatrenia zo strany navrhovateľa opísať rozhodujúce skutočnosti, ktoré hodnoverne osvedčujú dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Ako však vyplýva z pojmu "osvedčenie dôvodnosti", v danom prípade ide o rozhodovanie súdu bez nutnosti vykonania procesu dokazovania vo veci samej. Teda primárne na základe podkladov predložených navrhovateľom či zistených súdom z vlastnej činnosti, ktorých obsah však musí súd viesť k záveru o pravdepodobnosti uplatneného nároku a nebezpečenstve hroziacej ujmy. „... v prípade neodkladného opatrenia ide o procesný inštitút, ktorý má dočasný charakter. Aj preto vo veci konajúci súd nie je pred jeho nariadením za splnenia podmienok uvedených v predchádzajúcom bode povinný zisťovať všetky konkrétne skutočnosti, ktoré je potrebné verifikovať pri vydávaní rozhodnutia vo veci samej.“ Citované rozhodnutia pojednávajú o inštitúte neodkladného opatrenia, sú však aplikovateľné aj v konaní o nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, a to s poukazom na § 344 C.s.p., podľa ktorého ustanovenia o neodkladnom opatrení sa použijú primerane aj na zabezpečovacie opatrenie. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie postupoval správne, ak vykonali dokazovanie listinnými dôkazmi priloženými odvolateľmi k návrhu na vydanie zabezpečovacieho opatrenia a neprihliadol na návrhy odvolateľov na vykonanie dokazovania výsluchmi žalobcov, konateľa žalovaného, svedkov, dôkazmi, ktorými disponuje žalovaný, prípadne dôkazmi, ktoré žalobcovia nenavrhl, keďže takéto dokazovanie by prekročilo rámec konania o nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, a to aj v prípade, ak majú žalobcovia postavenie spotrebiteľa.

11. Vo vzťahu k zabezpečeniu pohľadávok, spočívajúcich v trovách konania, o ktorých ešte nebolo rozhodnuté (sp. zn. 19 C 41/2023 a sp. zn. 49 C 46/2023) odvolací súd uvádza, že sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, podľa ktorého žalobcovia neosvedčili existenciu peňažnej pohľadávky, neboli tak splnené zákonné podmienky pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, správne preto rozhodol súd prvej inštancie, keď ani v tejto časti nevyhoveli návrhu žalobcov.

12. Vo vzťahu k zabezpečeniu pohľadávky, spočívajúcej v trovách konania, o ktorých výške ešte nebolo rozhodnuté (konanie vedené pod sp. zn. 11 C 23/2023) odvolatelia namietali, že skutočnosť, že výška pohľadávky nie je známa, nebráni jej identifikovaniu prostredníctvom iných jej atribútov, než jej výšky, ako aj, že určenie presnej výšky zabezpečovanej pohľadávky nie je predpokladom pre

nariadenie zabezpečovacieho opatrenia. Odvolací súd v tejto súvislosti uvádza, že zabezpečovacie opatrenie môže slúžiť len na zabezpečenie peňažnej pohľadávky, ktorá môže vzniknúť na základe rôznych právnych titulov, pričom spôsobilým predmetom záložného práva môžu byť veci, práva a iné majetkové hodnoty. V návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia má byť konkrétne peňažná pohľadávka špecifikovaná tak, aby bolo možné identifikovať, že tento peňažný nárok trvá a je dôvodný. Bez osvedčenia dôvodnosti a trvania peňažného nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a vo vzťahu ku ktorému môže byť ohrozená exekúcia, nemôžu byť splnené podmienky pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia. Podľa názoru odvolacieho súdu žalobcovia osvedčili dôvodnosť a trvanie tohto nároku na náhradu trov konania, avšak vzhľadom na neznámu výšku trov konania nebolo možné preskúmať naplnenie princípu proporcionality (nie je známa výška trov konania, ani hodnota obchodného podielu žalovaného), preto súd prvej inštancie rozhodol vecne správne, keď zamietol návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia aj v tejto časti. Preto bolo potrebné jeho rozhodnutie v tejto časti potvrdiť, i keď, podľa názoru odvolacieho súdu, dôvod zamietnutia je iný, ako ho ustálil súd prvej inštancie (§ 387 ods. 1 C.s.p.).

13. Pri nariadení zabezpečovacieho opatrenia súd musí skúmať princíp proporcionality, a teda, či zabezpečovacie opatrenie neobmedzí povinnú osobu neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah a aj v tomto smere rozhodnutie náležite odôvodniť. Pred nariadením zabezpečovacieho opatrenia súd musí vždy zvážiť, či zásah do práv dotknutej strany je primeraný žalobcom osvedčenému porušeniu jeho práv a právom chránených záujmov (zásada tzv. primeranosti zásahu). Pokiaľ ide o majetok, na ktorý sa má vzťahovať zabezpečovacie opatrenie, musí súd zohľadniť uvedenú zásadu primeranosti zásahov do majetkových pomerov dlžníka, a to aj vo vzťahu k pohľadávke, na zabezpečenie ktorej súd zriaďuje zabezpečovacie opatrenie. Z hľadiska rozsahu zabezpečenia tak nesmie vzniknúť zjavný nepomer. Súd by mal teda aj v tomto prípade rešpektovať zásadu a požiadavku proporcionality (Števček, M. a kol. Civilný sporový poriadok <<https://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=26&p=4374328&f=3>>, Komentár. Praha: C.H. Beck, 2016, s. 1158). Vzhľadom na uvedené správne súd prvej inštancie postupoval, keď zamietol návrh žalobcov na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia vo vzťahu k pohľadávke judikovanej v konaní sp. zn. B2-50 C 18/2023, keďže vzhľadom na absenciu znalosti výšky hodnoty obchodného podielu žalovaného nebolo možné posúdiť naplnenie princípu proporcionality ako podmienky pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia.

14. Pokiaľ odvolatelia namietali, že súd prvej inštancie pochybil, keď nevykonal žiaden úkon vo vzťahu k zisteniu hodnoty majetku žalovaného, ku ktorému sa žalobcovia domáhajú zriadenia záložného práva v ich prospech odvolací súd uvádza, že žalobcovia si nespĺnili svoje povinnosti vyplývajúce z ustanovenia § 326 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. Žalobcovia neuviedli skutočností hodnoverne osvedčujúce dôvodnosť svojho nároku, keď neuviedli hodnotu obchodného podielu, ku ktorému navrhli zriadenie záložného práva, čím znemožnili súdu posúdiť splnenie zákonnej podmienky pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, spočívajúcej v primeranosti zásahu do práv žalovaného vo väzbe na nárok žalobcu, ktorému sa opatrením poskytuje ochrana.

15. Odvolací súd zo všetkých uvedených dôvodov uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 C.s.p. ako vecne správne potvrdil.

16. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. I, § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. Žalovanému, ktorý mal v odvolacom konaní plný úspech a mal by tak nárok na plnú náhradu trov konania, túto nepriznal, keďže žalovaný zostal v odvolacom konaní pasívny a ako vyplýva zo spisu žiadne trovy mu ani nevznikli.

17. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 10 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1.5.2011; § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).